

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Jókai Mór jubileuma.

Budapest, január 8.

Január 6-ika ünnepnapja volt az egész országnak. Jókai Mór nevét dicsőítették mindenütt, a hol csak olvasták az ő ragyogó fantáziájának csodaszerű alkotásait.

Róla beszél a főváros, őt ünnepelte Budapest, ahol megjelent küldöttségei által az egész nemzet, de a mellett az ország legtávolabb eső zugában is, ezer tereben egyszerre állt az ünnep, melynek központja a koszorus író volt, a kinek az ország szívében csak egy gyülekezet hallotta meg szavát, aki azonban szólt mindnyájunkhoz.

Pihent a politika, a fórumokat Jókai-ódákat szavaló ifjak foglalták el, a gyülestermeket ünneplő közönség, és annak a nagy embernek dicsőségét hirdették valamennyien, a ki ötven éven keresztül építette varázsos tollával a mi dicsőségünket.

Ime, a magyar nemzet örömet szerez egy munkásának, a toll munkásának és megkoronázza őt szeretetével.

Nem igaz, hogy a nemzetek hálátlanok nagyjaik iránt. A magyar nemzet megczáfolta ezt az állítást.

A munka, a kitartó szellemi munka örömmünnepe volt ez. A nemzet koszoruja mellé letesszük mi is a szívünk szeretetéből font egyszerű koszorút. Az ég áldását kívánjuk a költőre! A magyarok istene áldja meg a nemzetet, mely hálás tud lenni nagyjai iránt!

A vigadóban végbement diszülés egyike volt ebben a nemből a legközvetlenebb hatású ünnepléseknek.

A nagy terem tömve volt, jobban mint a mennyire a program szerint lehetett volna. Az emelvényen az országos méltóságok ültek, élükön Wekerle miniszterelnökkel s a többi Budapesten levő miniszterekkel.

A főrendi- és képviselőház tagjai, a tábornoki kar, az irodalom és művészet, a főváros és a törvényhatóságok képviselői is ott foglaltak helyett, többnyire magyar diszöltözében. Szép és impozáns csoport volt az, a milyent ritkán lehet együtt látni.

A terem síkján a megyék, városok, községek, társaságok és egyesületek küldöttei igen nagy számban, (két küldöttség Bécsből is) köztük több fehér ruhába öltözött leányka s a főváros ünneplő közönsége. A háttérben és a körökben az ifjuság, az első sorban pedig Jókai Mór családjának tagjai, köztük a költő bátyja.

Maga az ülés, bár a programot a terem túltömöttsége miatt nem mindenben lehetett megtartani, benső volt és megható.

Az ünnepély lefolyása.

Pontban d. e. 10 órakor az elnök, Eötvös Loránt br. a bizottság nevében üdvözölte a

diszes közönséget. Ezután deputációt me-
nesztettek Ráth Károly főpolgármester veze-
tése alatt a jubiléumért. Míg a deputáció oda
volt, Komócsy József a jubileum alkalmára írt
ódáját szavalta el, melyet az „Aradi Közlöny”
szombati számának tárczájában egész terje-
delmében közölt.

Fél tizenegy órakor megjelent Jókai és a
jelenlevők riadó éljenzéssel fogadták őt. Eötvös
Loránt lelkes beszéddel üdvözölte a költő-
t és felolvasta Tisza Lajos miniszternek egy
levelét, amelyben a miniszter tudatja Jókai-
val, hogy a király meghagyta, miszerint a ju-
bilánsnak a legmagasabb elismerést fejezzék
ki. Jókai e beszédre a király éltetésével
felelt.

Csáky Albin gróf, vallás- és közoktatás-
ügyi miniszter lépett ezután elő a körülte álló
miniszterek sorából s a következőket mondta:

Mint a hazai kulturérdekek ez idő szerint
első órének, nekem jutott a megtisztelő feladat,
hogy ezen ünnepélyes alkalommal, mondhatom,
az ország színe előtt kifejezést adjak azon me-
leg hálával párosult igaz tiszteletnek és nagyra-
becsülésnek, melylyel a kormány tagjai e mai
nap ünnepeltje, irodalmunk egyik legkiválóbb
munkása és bajnoka iránt viseltetnek. (Eljenzés.)

Teszem ezt azon hő óhajom kíséretében, le-
gyen neked, tisztelt barátunk, életedben még annyi
gyönyörűség és nemes élvezet, mint a menyü
gyönyörűség és nemes élvezet szerestél te ed-
dig is már 50 éves írói munkásságod által a ma-
gyar nemzet két egész nemzedékének. (Hosszan-
tartó éljenzés.)

A miniszter beszédére Jókai így válaszolt:
Nagyméltósági miniszter ur, kedves ba-
rátom!

Mély hálával fogadom azt az elismerést, mely-
lyel 50 éves írói működésemet méltányoltad. A
magyar kultuszminiszter ajkairól nagy jelentősége
van ennek az elismerésnek, mert minálunk a kul-
tura egyúttal kultusz is. Az üdvözlést a magyar
kormánynak hasonlóval viszonzhatom. Kormá-
nyunk egy év alatt végezte ötven év munkáját.
Adja isten, hogy az egész század munkájának
befejezésekor is üdvözölhessem a magyar kormá-
nyt. Hiszem, hogy ezzel nem kívántam magam-
nak hosszú életet. (Elénk éljenzés.)

Következett az Akadémia és a Kiszalud-
társaság szónoka: Szász Károly. Átnyújt egy
babékoszorút, amelynek minden levelére Jó-
kai egy-egy művének czime fel van írva. Jó-
kai megköszönte a „magyar szellem felsőhá-
zának” üdvözlését.

A székes főváros törvényhatósága nevé-
ben Ráth főpolgármester lelkes beszéd kísé-
retében átnyújtotta Jókainak a diszpolgársági
oklevelet. Jókai megköszönte a kitüntetést és
fogadta, hogy ő a városnak mindig hű fia
maradni fog.

A megyék és városok küldöttségei nevé-
ben Földváry Mihály alispán üdvözölte Jó-
kait.

A magyar nők nevében egy deputáció
ment az emelvényre, Csiky Kálmánné vezetése
alatt. A küldöttségben voltak többek közt:
Tisza Kálmánné, Hegedűs Károlyné, Beksics
Gusztávné, Hollán Ernőné, báró Nikolics Fe-
dorné, Arany Lászlóné urhölgyek.

A küldöttség nevében Csiky Kálmánné
tartott egy igazán remek ünnepi beszédet,
melyre Jókai felállt és meghatott hangon
válaszolt. Beszédében összehasonlította a nő-
ket a mindent megvilágító és éltető nap-
pal, azt tartja, hogy bele kellene a tizpa-
rancsolatba iktatni, hogy: „Tiszteljétek a
nőket.”

Ezután a „Petőfi-társaság” küldöttsége já-

rult az emelvényre, szónokuk: Komócsy Jó-
zsef vezetése mellett. Nem is kell, hogy le-
írni kíséreljük meg a hatást, mit a magyar
irodalom eme nagy tehetségű tagja elért be-
szédével.

Mintán ünnepeit meleg hangon köszönte
meg a társulat tiszteletét, sorra a „Magyar
hirlapírók nyugdíjintézete”, melynek Falk volt a
szónoka, majd az „Otthon” küldöttsége tiszte-
lgett Rákosi Jenő vezetése alatt, utána Zala
György szónokolt a magyar művészek nevé-
ben, majd az „egyetem” ifjusága Parcsetics
vezetése alatt.

Jókai ezután a következő beszédet mon-
dotta:

Ez az ünnep nem egy író ünnepe, hanem
egy idea, hisz a millennium is egy idea, a haza-
szeretet ideája. A költőnek legszebb feladata az
égy tövisben meglátni Istent s annak ígését hir-
detni. Lelkesít — ugymond — az a körülmény,
hogy az ideát melyért ifjúságomban küzdöttem,
vénségemben megvalósulva látom.

Ennek e jubileumnak nem az anyagi oldala a
fontos, hanem a nemzet lelkesedése egy irodalmi
ember iránt, ami a nemzetnek dicsőre válik. Is-
ten tartsa meg ezt a hazát, éljen a magyar
haza!

Tervezve volt, hogy a különböző küldött-
ségek sorban lerakják Jókai elé az asztalra az
okiratokat és diszfeliratokat. Eötvös Loránt
báró, az ünneprendező bizottság elnöke, azt
ajánlotta, hogy olvassák fel a küldöttségek
névsorát és tegyék azután le egyszerre az
iratokat az asztalra, ez meg is történt a leg-
nagyobb rendben, mialatt ünnepeit falrengető
éljenzugások és tapsvihar között távozott.

A deputációk között volt egy igen ked-
ves küldöttség is. Az „En Ujságom” apró ol-
vasói nevében jelent meg négy gyermek Pósa
Lajos szerkesztő vezetése alatt.

A 100,000 frt. átnyújtása.

A Jókai-jubileum bizottsága gyönyörű
velencei tüvegéből készült, bársony fedelű ka-
zettát csináltatott, melyben elhelyezte a Jókai
100,000 frtjéről szóló checket. Ezt a kazettát
az ünnepély lefolyása után adta át neki a bi-
zottság. Jókai maga kérte, hogy ez privatim
történjék. A checket a Belvárosi Takarékpén-
tár állította ki s arról értesíti Jókait,
hogy az összeget bármikor felveheti az inté-
zet pénztárából.

Ünnepi est az operában.

A redoutban tartott fogadó estről Jókai
nagy kísérettel az operaházba hajtatott. Ká-
pázatónan szép volt az óriás terem átalakít-
ott nézőtér, színpad. Csillogó diszmagyar ru-
hák, szebbnél-szebb női toillettek tüntek föl
nagy számban a teremben, hova féltizenegy
után érkezett meg az ünneplő író. Falren-
gető éljenzés, tapsvihar s a katonabanda Rá-
kóczy indulója hangzott föl Jókai megérke-
tével. Folytonos ünneplés között éjfélutánig
tartózkodott a jubiléum az operaházban.

E közben még este 7 órakor a Vigadó
épületben is megjelent Jókai, hol egész sereg
küldöttség tiszteletét nála diszmagyar öltö-
zékben.

Alapítványok.

Jókai Mór írói működése 50 éves ju-
bileuma alkalmából a következő alapítványokat
tette:

A hirlapírói nyugdíjintézetnek 2000 ko-
ronát;
az írói segélyegyletnek 2000 koronát;
a Kiszalud-társaságnak 2000 koronát
a Petőfi-társaságnak 2000 koronát

vélyesen megköszönte ő felsége, Sándor szerb király figyelmét s megígérte, hogy személyesen is megfogja köszönni Sándor királynak a kitüntetését, ha ez évben le fog rándulni a szerb fővárosba. Majd kifejezést adott a szerbek iránti régi rokonszenvének s megjegyezte, hogy ő már a „Hon“-ban a szerb-magyar barátság szószólója volt. Ivánics titkár, mint Jókai művének szerb fordítója, személyesen is üdvözölte Jókait, a ki kijelenté, hogy ismeri Ivánics működését, a melynek révén a szerbek a magyar irodalom termékeivel megismerkedtek.

A rendjel két darabból áll. A keresztet kék-fehér szalagon, a nyak körül hordják. Aranyból van készítve, fehér áthuzattal és kék szegélylyel. Közepén a Szent-Száva kép, sarkain a szerb címerekkel. E kereszt is arany koronáról csüng alá. Szent-Száva (a szerb egyház és iskolák megalapítója, Nemanjics császári család sarja) képe körül következő ó-szláv szavak olvashatók: *Trudom svojim osja priobrete*, (Mindent a munkának lehet köszönni.) A másik darab igen szép kivitelű csillag-rendjel, melyet a mellen jobbfelől viselnek s rajta szintén Szent-Száva képe van. A rendjellel együtt átadták Jókainak a Sándor király által sajátkezüleg aláírt diplomát is, mely így hangzik:

Mi I. Sándor Isten kegyelméből és a nemzet akaratóból Szerbia királya miniszteri tanácsunk elnökének külügyminiszterünk előterjesztésére *Jókai Mór* író urat Szent-Száva királyi érdemjellel tüntetjük ki.

BELFÖLD.

Wekerle és Plener.

A magyar miniszterelnök és az osztrák pénzügyminiszter f. hó ötödikén és hatodikán tartott értekezések alkalmával abban egyeztek meg, hogy az 1894. és 1895. évek folyamán mindössze 200 millió forint államjegy lesz bevonandó a következő módokat mellett:

Ezen évek mindegyikében 100—100 millió forint államjegy lesz a bank részére arany átadása, illetőleg egykoronások kibocsátása ellenében bevonandó.

A valutarendezés fontos lépésével kapcsolatban a magyar kormány fontos lépésével kapcsolatban álló átadása a bank részére mielőbb megszűnjék az ideiglenesség jellegével bírn, a két kormány most már tárgyalásba fog bocsátkozni a bankkal, szabadalmának megújítása iránt s most már nagy súlyt helyez arra, hogy a bank részéről a nemzetközi váltóüzlet lehetőleg kiszélesbítessék azzal a céllal, hogy a legitim üzletnek alkalom nyújtassék, hogy külföldi váltókban fennforgó szükségletét a bank segítségével is fedezhesse.

A kötelező korona értékszámítás behozataláról szóló törvényjavaslat megállapítása, tekintettel arra, hogy az új értékre szóló bankjegyek beszerzése még nincs teljesen keresztülvive és tekintettel az értékviszonyok mostani állapotára, egyelőre elnapoltatott.

A sóbánya utalványok kérdése az államjegyek kérdésének végső szabályozása alkalmával lesz véglegesen rendezendő. Ezuttal az osztrák pénzügyminiszter azon nyilatkozatot tette, hogy ezen utalványok kamatlábjának fölemelésével esetleg egy részüknek beváltásával azon lesz, hogy az államjegy forgalom megfelelőleg csökkentessék.

A reverzális hajsza.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatok ellenfelei, mint hajjuk — írja a P. H. — új meg új fogásokat eszelnek ki azoknak a képviselőknek a terrorizálására, kikről tesztelték, hogy írásban vagy szóval ugyanevezett reverzalist adtak. A legújabb manőverük az, hogy vallatásra fognak egyes képviselőket; megkérdezik tőlük, hogy nézetük szerint miként kellene eljárni a ház reverzális tagjainak. Ezeket a véleményeket aztán nyilvánosságra szándékoznak hozni, alkalmas módját látván ebben is a pressió gyakorlásának. Ennek az akciónak az élen egy oly

képviselő áll, a kit a szabadelvűpárt tagjaként választottak meg az után, hogy a jelenlegi kormány egyházpolitikai programja már ismeretes volt. Segédkeznek neki ugyanevezett függetlenségi és 48-as párti képviselők, a kik ennek a pártnak ismeretes programja alapján nyertek mandátumot. Szinte felesleges mondanunk, hogy köztük van Polónyi Géza is, ki e párt elveinek diadalát ünnepli az egyházpolitikai törvényjavaslatokban. Ki vonhatná kétségbe azt, hogy épen ezek az urak vannak leginkább hivatva arra, hogy bírói széket üljenek a reverzális képviselők felett!

A szocialisták kongresszusa.

— Az „Aradi Közlöny“ tudósítójától. —

Arad, január 8.

Két ünnepnap következett egymásután. Mire lehetett volna a be nem töltött negyvennyolcz órát jobban felhasználni, mint kongresszusra? A szocialdemokraták — már a hogyan ők szeretik magukat nevezni — gyöngyön meg is cselekedtek az összejövetelt, melynek lefolyása ugyan maga dönti meg a lehetőséget, hogy még komolyan lehessen róla megemlékezni, de hát mit sem von le az érdekeltek előtt a két nap dicsőségéből.

Mert először is kibeszélték magukat egy esztendőre. Azt ugyan ki-ki megcselekedhette volna otthon is, s nem kellett volna senkinek magát az ut fáradalmaival csüggeszteni — mégis sokkal jobban esett itt a szó, ahol voltak „elvtársak“, a kik a szocializmus rózsás jövőjéről ábrándozó „szolnokot“ meg is éljeneztek.

S jobbadán ide konkludált minden beszéd vége. A napirend voltaképeni tárgyaihoz alig szoltak valamit.

Mindnyájan felhozták a tavalyi kongresszus óta le nem tárgyalt személyes ügyeiket; tisztázták magukat amaz alaptalan vádak alól, melyeket anno daczumul X. és Y. urak ellenük emeltek, s iparkodtak bebizonyítani, hogy sem nem sikkasztottak, sem hűtlenül nem kezelték a reájuk bizott pénzeket, de igenis szenvedtek, türtek a szocializmus magasztos eszméjeért.

Ennek kaposán aztán vették maguknak a fáradságot, hogy azt a piszkot, melyet tiszta lelkükről elhárítottak, X., vagy Y. urra kenjék, aki talán egy év utáni kongresszuson fog hasonlóképp cselekedni, ha ugyan a mostani szónok nem lesz jelen.

A személyes ügyek után tandem szóba jött a napirend is. Es hallottunk nagyfontosságú enuncziációkat, melyek félelemmel és reszketésgel tölték el szíveinket. A kis Desmoulin Camille-ok úgy dörögtek, hogy még! Ha a sok beszéd századrésze való, akkor a forradalom küszöbén állunk.

Mert nem tréfa dolog ám az, midőn negyven egész ember elénekli a vértanu szobor előtt a Marseillet, és élteti — *Francziaországot*, meg midőn egy szál budapesti iparos a haza fogalmát *homálynak* tartja, a népet nyers anyagnak az eszme szolgálatában, a szocializmus hivatit pedig mindeure, még a halálra is késznek.

S ha meggondoljuk, hogy mindezeket a *Magyar Koronában* mondja el, hol az elvtársak egy kis söröcske, vagy borocska mellett hallgatják mennydörgő hangjait szavának — akkor egészen tisztában vagyunk a helyzet komolyságával.

Nincs okunk rá, de nem is volna célra vezető, hogy a félig együgyű, félig rosszakaratu ábrándozók mókáiból nagy dolgot csináljunk, de azért résen lehet állanunk, mert elvégre a száz év előtti forradalmat is szansz-kulottok és petrolörök csinálták meg, és semmi emberek forgatták fel a társadalmat, de felfujnunk, nagyitanunk a dolgot nem szabad. Nézzük csak mit tesznek az agitátorokkal

Angliában? Egy alkalommal nagy beszédet tartott a szocialdemokraták egyik főfőkori-feusa, s nagy hangon azt a kijelentést tette, hogy neki végcélja a jelenlegi társadalmi rendszer s vele együtt Anglia szervezetének felforgatása.

Természetesen bíró elé került az atyafi. Ugy állott a zöld asztal előtt, mint egy jövődöbeli martyr. Kissé sápadt volt, de azért nyugodt, mint egy mindeure kész emberhez illik.

A bíró felteszi a kérdést:

— Beismeri, hogy ön tegnap az angol társadalmi rend felforgatását nyilatkozta ki beszédében?

Az agitátor emelt fővel, büntetésre készen vágta ki:

— Beismerem.

S a bíró felállott székéről, megveregette a vádolt vállát, s így szolt:

— Köszönöm. Csak ezt akartam tudni. Most már aztán menjen, és forgassa fel az angol társadalmi rendet!

Szabadlábra helyeztette a nagy forradalmárt. Nevetségesnek találta, hogy egy zsiros mellényű kézműves egy oly kolosszussal merjen szembeszállni, mint amilyen Anglia.

Igy járnak el a speciális kérdésekben a nagy csatornán tul.

Mi pedig hasábookban emlékeztünk meg a kisebb mérvű mozgalmakról is, s „csináljuk“ a kérdést. Igen, csináljuk, pusztán azért, hogy legyen szenzáció, legyen mit írni, megcsináljuk a századvégi jó olvasóközönség szórakoztatására.

Pedig ez elégedné a traktációt, s a mozgalom nem tárgyalatván a nagy nyilvánosság előtt, saját körében semmisülne meg, a szó elhangzanék a teremben, s azzal vége volna az egész dolognak. Mert hogy a suba alatti agitációk a mi józan eszű magyar iparosainkat meg nem mételyezhetnék, az szent és bizonyos.

De hát a hasábok épülnek, s a sok ferde eszme — beszéd tárgyát képezi.

Most tegyük fel, hogy szükséges a szocialis üzemek nyilvánosságra hozatala, szükségesség azért, hogy annak ferdeségeit ostromozván, visszatartsuk a tömeget az elbukástól. Am legyen. Helyes. De ezen esetben *igy járjon el a sajtó*, s ne egyszerűen „tudomásul adja“ közönségnek a történeteket, minden kommentár nélkül, hanem magyarázza is azt. Mert a tudósítás, mely nem befolyásolja a tömeget, nem iparkodik azt a helyes irányba terelni, vagy megtartani, sokkal többet árt mint a mennyit használ.

Ha már nyilvánosság elé visszük a kérdést — mert hagyomány szerint — másképp nem tehetünk, meg kell mondanunk, hogy a *szocializmus a legnagyobb képtelenség, ami csak emberi agyból valaha világrakelt, megsemmisítője a legideálisabb fogalomnak, a hazának, félrevezetője a tudatlan népek, édes testőre az anarchizmusnak.*

Nálunk, Magyarországon pedig százszorta kisebb tere van, mint bárhol a világon. A magyar ember vérmérséklete, temperamentuma egészen más, mint a féktelenségre könnyen hajló francziáé, a mi józan polgáraink nem akarnak semmi dologból emeletes házat építeni, vagy más bőrén meggazdagodni, de becsületes munkával, tisztességesen megélni.

Hiszen ne menjünk tovább a most elmúlt szocialis-gyűlésnél, ha bizonyítani akarunk; itt a beszédek nyolcz tizedrésze német volt: tehát a magyar szocialisták voltaképen — *németek*. Igen, mert az említettem okoknál fogva az eszme nem tud tért hódítani magának a magyarság körében, mert habár primus inter partes, de alapítója, zöme ennek a hazának!

A gyűlés különben két napig tartott. Lásuk csak!

Első nap.

— Január 6. —

A kongresszus elég jókor vette kezdetét; „elvtárs” nem jelent ugyan meg fölös számban, de azért megteltek a Magyar Korona nagytermének terített asztalai, s meg lehetett kezdeni a vitát.

A terem végében állott egy sörös hordókra rögtönzött pódium, mely fölött Lassale és Marx arcképei függöttek, vérvörös draperiával díszítve. A háttér tehát eléggé stilszerű volt.

A kiküldöttek gomblyukában vörös szalag díszlett, míg a többi elvtársakat csak fekete kabátjaikról lehetett megismerni, melyet a nap tiszteletére öltöttek fel.

Névsorral is szolgálhatunk a következőkben. Ki voltak küldve Aradról: Buday Gyula, Davola József, Flezsár Agoston, Forgács József, Georgiádesz József, Marton György, Molnár László, Novák Gergely, Radáci Ferencz, Schrödt Lajos, Rosenberg N. Ferencz, Szabáry Márk, Szilvássy Henrik, Vecsery János. Debreczenből: Szabó Bálint. Budapestről: Da-Rin Sándor, Egger Emil, Engelmann Pál, Farkas Károly szobrász, Gion János, Horváth Antal, Kittle Ferencz, Papp Oszkár, Poór J. Arpád, Zaka Lajos. Hód-Mező-Vásárhelyről: Skorvez György. Karánsebesről: Tertcsánszky Antal. Kolozsvárról: Haloritter István. Lugosról: Honek Károly, Neborovszky Antal. Szeged: Pecz János, Zimányi Béla, Schvarcz Ferencz. Temesvárról: Gábrriel József, Muráth Lipót, Richnowszky A., Strausz János. Ujvidékről: Haberbusch Mátyás. Verseczről: Batlinger Károly, Küttner Nándor, Ludwig Károly.

A hatóságot Green Nándor rendőrhadnagy képviselte, kinek tennivalója is akadt. De erről később.

Napirend előtt Schrödt Lajos szólalt fel, s miután az aradi rendőrséget aposztrofálta, Bach-korszakba valónak nevezvén annak eljárását, — éppen mint a többi szónok — a teljes kibékülést és a szocializmus győzelmét óhajta.

Ennek megértéséhez két dolgot kell tudnunk. Nevezetesen: hogy a pártban viszály állt fenn, s annak kiegyenlítését tűzte ki főcéljául a kongresszus, másodsor, hogy a rendőség a tárgysorozat ötödik pontjához, az indítványokhoz nem járult hozzá, azoknak előleges bejelentését kívánta. Ez volt, ami Schrödtot az említett dologra készítette.

Erdekes felemlemlenünk, hogy a gyűlésterem melletti fülkében a „másik” aradi szocialista-párt foglalt helyet, melynek Horváth János a vezetője. Ezek nem bocsájtkoztak tárgyalásba, habár az igazi szocialdemokracia képviselőinek jelentették ki magukat.

Rosenberg N. Ferencz szintén az egyesülésre vonatkozólag tett megjegyzéseket. Megvan győződve arról, hogy a sebek orvoslásához „férmas nyíltsággal” fognak hozzá, s habár fájdalommal, de megsemmisítik azokat. Beszédét a nemzetközi szocialdemokracia, s a testvériség életével végezte.

A verifikáló bizottságba Poór J. Arpádot Haberburch Mátyást, Tertcsánszky Antalt és Neumayer Ferenczet választották meg.

Majd a mandátumokat igazolták, s átették a megalakuláson. Magyar elnök lett Muráth Lipót, német pedig Strausz János egyhangulag.

Magyar jegyző Schwartz Ferencz, német pedig Gábrriel József.

Legelsőbben is felolvasták Sarlot Domokos, Arad város főkapitányának egy végzését mely az ö országos gyűlést betiltja. A szöveg ez:

Végzés.

Schrödt Lajos, Szabó Béla és Szabáry Márk azon bejelentését, hogy a magyar szocialdemokrata párt f. é. december hó 26-ik napján a „Magyar Korona” vendégfogadóban pártgyűlést szándékozik tartani, — tudomásul nem veszem s a gyűlés megtartását ezennel betiltom.

Mert a tárgysorozatot maga oly homályos, hogy abból ki nem tűnik az, hogy az országos pártgyűlés egybehívása miért vált szükségé.

De másrészt az országos pártgyűlés egybehívása a szocialdemokrata elvet vallók részéről sem képez közönyt, mire nézve határozot-

tan nyilatkozik azon körlevél, mely az „aradi pártszervezet” működő bizottság jegyzésével, több a szocialisztikus mozgalmak teréről ismert egyének aláírásával lett folyó évi november hó 27-én az érdekeltek tájékoztatása végett, kibocsájtva.

Miről önként következnek, hogy ezen országos pártgyűlés csakis arra szolgált volna alkalmat, hogy a kedélyek nyugalomban öknélkül háborgatva legyenek.

Miről Schrödt Lajos és társait értesitem.

Kelt Aradon, 1893. december hó 18.

SARLOT DOMOKOS,
főkapitány.

Mikor pedig a Hermann Ottó közbenjárására kiadott engedélyező rendeletet olvasták, a jelen voltak lelkes éljenzésben törtek ki.

Olvastak még azonkívül egynehány üdvözlő sürgönyt, mely Nagy-Becskerek, Budapest és Ujvidékről érkezett.

Miután pedig Schrödt Lajos megkérdezte, ha nem vitte-e el a verifikáló bizottság valamelyik tagja az asztalról csupa véletlenségből egy — noteszt, fellépett az emelvényre Poór Arpád, az ismert nevű szocialista.

Hosszu beszédben fejtegette a szocializmus történetét Lassale óta. Elmondta, hogy a szocializmus voltaképpen már régen létezik Magyarországon, csak hogy a kormányok összes igyekezetüket annak elfojtására irányították. Már 1871-ben, midőn a szocializmus tért kezdett hódítani, ingadozott a tömeg, mert a vezérférjak feltűnési viselkedésükben elvesztették szerepüket elől a célt. A kormány 1889-ben kitolonczoltatta őket a fővárosból, s ezáltal akaratlanul is terjesztette a szocializmust. (Felkiáltások, éljen a kormány!) Szavait egy nagyhatású kijelentéssel zárta be. A szocialistákat csak nyers anyagnak tekinti az eszme szolgálatában, melyért mindent fel kell áldozni! Nagy czélokért vértanú halált halni mindig dicső dolog!

Farkas Károly folytatja azt, amit Poór elhagyott. A szocializmus jelenlegi állását, elterjedtségét magyarázta, s a munkáspénztárak hátrányait, azok tisztviselőinek hűtlenségét iparkodott bebizonyítani.

Az elvtársak délben sikerült koszoruzási, jelenetet aranzsiroztak a vértanúk szobra előtt. Babérkoszorut tettek a talapzatra, s Vecsery János beszédet tartott, mely roppant löporszagú. Egyik passzusa így hangzik:

„Számunkra a „haza” fogalma csak akkor fog megérthetővé válni, ha az államból olyan közösség lesz, mely minden tagjának emberhez méltó létet biztosít, ha mindenkinek része lesz a közösen létrehozott nemzeti vagygonban, a kultúra minden vívmányában.”

„Számunkra 1848-49-nek homályos jel-szavai: Szabadság, egyenlőség, testvériség,” melyek bármely tetszés szerinti magyarázatot tőrnek, elvesztették varázshangjukat. Uj eszmények léptek a polgáriak helyébe. A mi jelszavunk, melylyel a proletárságot osztály-tudatra ébresztjük, a szocialdemokracia zászlaja alá gyűjtjük s a biztos győzelem felé vezéreljük, sokkal határozottabb. Így szól: Eljen a politikai szabadság! Eljen a gazdasági egyenlőség! Eljen a nemzetközi testvériség!”

A délután folyamán Engelmann Pál beszélt vagy másfél óra hosszán. Arra kérte elvtársait, hogy igyekezzenek tanulni, a társadalomban pozíciót elfoglalni, mert a nélkül nem lehet a tömegre sem befolyást gyakorolni, sem pedig azt a helyes irányban vezetni. Ez a jóakaratu intés azonban csak kis részét képezte a mosakodásának, melyért voltaképpen felszólalt. Tisztáznai akarta magát a sikkasztás vádjá alól (mert majd minden szocialistának van tisztázni valója!) Am midőn a szocialisták egy részét bándának nevezte, ki-tört az abczug teljes erővel.

Kedves jelenet volt az, midőn Tertcsánszky Antal az elnököt — ki tőle a szót hosszas fráziskodása miatt megvonta — egyszerűen basának nevezte, akivel nem érdemes szóba állani.

Paul Ferencz tíz perczcel több időt

kért a szólásra, mint a mennyit az ügyrend megengedett. S a sok időt arra használta fel, hogy Engelmann belemártsa a kátyuba, s terveit leleplezze. Szerinte az elvtárs diktátorakarlenni. (Nagy meglepetés.)

Gion János, Papp Oszkár és Kittle Ferencz az egyesülést óhajták. Erre vonatkozólag másnap hoztak határozatot.

Második nap.

— Január 7. —

Csak lassan gyűlt össze a nép. Kilenczet is kongatott a toronyóra a minoriták öreg tornyában, s mégis alig voltak jelen határozatképes számban.

A tárgysorozat első pontjához Rozenberg N. Ferencz szólott még hozzá, olyasformán, hogy mindenről beszélt, csak arról nem, amiről kellett volna.

Végezetül is sok beszéd után kimondották az egyesülést, s mivel a kongresszus a párt szervezését tűzte ki főfeladatául s az 1890-iki program alapján kijelentették magukat a szocialdemokracia második pártgyűlésének. Hoztak is szabályzatot, mely a pártvezetőséget, annak hatáskörét határozza meg, de ez tisztán az „elvtársakat” érdekli.

Meglehetősen élénk vitát provokált a május elsejének kérdése, melyben Gion János volt az előadó. Felmerült ez is, az is a megünneplést illetőleg; beszélt mindenki, akinek csak egy kis rhetori vére lüktetett szocialista ereiben, s sok frázis után a már eddig is megeselekedett tüntetés feléket fogadták eljövőre is alapul. A határozatot ilyesformán tudományoskodták ki: „A pártgyűlés elhatározza: a nyolczórai munkanap melletti tüntetés gyanánt és valamennyi ország szocialista munkásai közös akaratának nyilvánítására, mely a társadalmi átalakításra irányul az osztálykülömbégek megszüntetése végett, — minden év májusának elseje ünnepeendő. — Május elsejének munkaszünet általi ünnepe-lése keresztülvezetendő az országban mindent, a hol ezt a körülmények általában, különösen szilárd szervezetek a munkások megkározítása nélkül lehetővé teszik.”

A délután folyamán került volna tárgyalásra a pártsajtó megbeszélése, de egy kis — családi scéna ennek egy ideig útját állotta.

Már a délelőtt folyamán is felhangzott a Horváth-párt zugása olykor-olykor, ha valami nem tetszett neki. Az „igazi szocialisták” ezt fel se vették s csak úgy foghegyről vágták a szeletli felé, hol a békétlenkedők ültek:

— Czoki! A parlamentben nem szoktak diskurálni!

Délután aztán tetőpontra hágott az igazalom, mikor Engelmann Pál az egyesülésről szólva, megtámadta Horváthot, mint makacs, hajthatatlan szakadárt. Alig kezdte meg szóbeli támadásait, midőn éles női hang hasította a léget keresztül:

— Hallgasson! Nem szégyelli magát! Gazember!

— Igaza van! Szemtelenység!

— zugott utána vagy husz öblös torok. A kiáltozó Horváth Jánosné volt. A gyűlés elnöke izgatottan ugrott fel helyéről, s elkezdett csezengetni, úgy kiáltotta:

— Figyelmeztetek mindenkit az ügyrend 11. §-ára.

A békétlenkedők annál pazarabban ordítottak. A kardos menyecske pedig csak azért sem tágitott:

— Hallgassanak! Nem hagyom, hogy min ket rágalmazzanak!

A szónok szólani akart, de szava elveszett a zürben, az elnök csezengetett, a zugás egyre erősebb lett. Green rendőrhadnagy figyelemztetését nem lehetett hallani. Már egyes csoportok alakultak, s úgy látszott ököltre megy a dolog, midőn Green Nándor rendőrhadnagy a tömeg közé ment s az igazga népet a teremből ki vezette.

A rend helyreállta után a pártsajtó kérdését tárgyalták le nyugodtan. Hozzászolt a tárgyhöz első sorban Engelmann Pál, Papp Sándor, Rosenberg N. Ferencz és még többen s megállapították a pártlapok címét, megjelenési helyét és idejét.

E szerint a magyar pártlap a „Munkás”, a német pedig a „Volkswille”

lesz. Ezzel egyidejűleg az Aradon megjelenő „Munka-óra” című szociális papírdarab — épen ideje lesz — megszűnik, s előfizetőit az új pártlapnak adja át, mely a fővárosban lát napvilágot.

Legvégül a pártvezetőséget választották meg Paul Vilmos, Blum Róbert, Muráth Lipót, Gabel József és Strausz Lipót személyében. Az ellenőrző bizottság tagjai lettek: Sárosy Lipót, Kriszt János, Stoffer Ede, Tersánszky Antal és Schmidt János.

Ezzel aztán befejeződött az ugynevezett országos szociálista kongresszus, melyen a sok beszéden kívül éppen elég — sör is folyt el.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1894. évi január hó 10-ik napján d. n. 4 óraker tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak:

39. Jánssy Odön városi kiadó kérvénye, az ellene folyamatba tett fegyelmi eljárás tartama alatt levont félfizetésének utalványozása iránt.

40. Az aradi kereskedelmi testületnek kérvénye az aradvárosi kereskedelmi akadémia 1892/93 tanévre eső tandíjtöbblet 2717 frt 12 kr-nak utalványozása iránt.

41. Sarlot Domokos főkapitány kérvénye négy heti szabadságidő engedélyezése iránt.

42. Probst Ferencz és fia özégnek kérvénye az általa tartott felső-Maros-parti falrakóhelyek bérletének Reiniger A. J. özégre való átruházása iránt.

43. A gazdasági szék jelentése a városházától a szél-utcaig terjedő védtöltés szakasznak kaszálól való bérbeadás iránt tartott árverés eredményéről.

Arad 1894. január 8.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

Megyei közügyek.

Alsáni jelentés.

— Az elmúlt évnegyedről. —

Tekintetes törvényhatósági közgyűlés!

A törvényhatóság állapotáról, valamint a múlt 1893. év IV-ik negyedében tett általános közigazgatási intézkedések és ezek eredményéről, a következőkben van szerencsém előterjeszteni évnegyedes jelentésemet, u. m.:

I. A törvényhatóság közbiztonsági állapota kielégítő.

A személy- és vagyonbiztonság ezen évnegyed folyamán is számos esetben megtámadva volt ugyan, az esetek azonban általában nem olyan jellegűek voltak, melyek a közbiztonság állapotát megzavartnak mutathatnák. Előfordult ugyanis:

a) A személybiztonság ellen Sikulán és Szaturon egy-egy gyilkosság, a melyek tettesei befogattak és a büntető igazságszolgáltatás kezeibe átadattak; továbbá Gurbán, Kisjenőn és Lőkősházán egy-egy gyilkossági kísérlet, melyek tettesei, a lőkősházi esetet kivéve szintén kézrekerítették; azután Nagy Varjason, Musztesden és Zimbron egy-egy emberölés, melyek tettesei kivétel nélkül befogattak; s végre a Dézna-restyiratai u. n. egy rablás, melynek tettese, a ki egy utastól 16 forintnyi pénzt elrabolt, eddigéle nem volt kipuhatolható.

Ezen 9 tulajdonképeni személybiztonság elleni merényleten kívül előfordult még Magyar-Pécskán, Glogovácson, Mondorlakon, Román-Világoson, Uj-Szt.-Annán, Galsán, Berzován, O-Paulison, Monyásán, Borosjenőn, Csermőn, Szöllősön és Repszegen egy-egy, Kertesen 2 és Kurticsón 3, mindössze 18, jobbára verekedés közben elkövetett súlyos testi sértés, melyek tettesei kivétel nélkül, kipuhatolva és a büntető bíróságnak átszolgáltatva lettek.

b) A vagyonbiztonság ellen intézve előfordult Sikulán, Peregen, Megyes-Bodzásán és Lőkősházán egy-egy betöréses lopás, melyek tettesei minden esetben kipuhatolva lettek, s előfordult továbbá Kurticsón és Borosjenőn 8—8, Csermőn 6, Sikulán 5, Magyar-Világoson, Pankotán, Szöllősön és Borossebe-

sen 4—4, Mondorlakon és Szemlakon 3—3 Mikalakan, Gyorokon, Zsigmondházán, Magyar-Pécskán, Honczisoron, Laázon, Déznán, Almáson, Repszegen és Apateleken 2—2 s Glogovácson, Uj-Panát, Kis-Pereg, Fazekas-Varsánd, Galsa, O-Szent-Anna, Pleskucza, Zimbró, Bohány, Bonczesd, Józásáshely, Kocsuba, Dulcsele, Vaszója, Kiszindia, Gurba, Moroda, Bokszeg, Gyarmata, Szintye, Zaránd, Szintye és Seprős községekben egy-egy s végre a radnai járás különböző községeiben 12, összesen 104. közönséges lopás.

Az esetek közül az előrebocsajtott részletezés szerint 19 az aradi, 6 a pécskai, 11 a világosi, 12 a radnai, a nagyhalmágyi, 20 a borossebesi, 31 a borosjenői és 4 a kisjenői járásokra esik.

Ezek közül 70 esetben mind a tettes mind a kár, s további 1 esetben csak a kár megkevert s illetőleg kézrekerítettett, a többi 33. esetben azonban a nyomozás eredménytelen maradt.

II. Tüzeset az elmúlt évnegyed folyamán, a vármegye 35 helyén 50 esettel fordult elő, melyek közül 2 az aradi, 4 a pécskai, 11 a világosi, 2 a ternovai, 6 a radnai, 2 a nagyhalmágyi, 4 a borossebesi, 9 a borosjenői, 5 a kisjenői és 4 az eleki járásokra esik. Ismétlődések Apátiban 5, O-Szt.-Annán 4, O-Pécskán és Mácsán 3—3, s Kovaszinczen, Szoroságon és Zimbron 2—2 esettel történtek.

A tüztámadás oka 18 esetben gondatlanság vagy véletlen szerencsétlenség, s 13-ban gyaníthatólag gyújtás volt, a többi 19 esetben pedig kipuhatolhatatlan maradt. A gyújtási gyanuk esetében a tettesek kipuhatolása iránt, minden esetben nyomozás eszközöltetett, a tettest kitudni azonban egy esetben sem sikerült. A tüzesetek különben általában kisebb jelentőségűek voltak. A tüzesetek által okozott kár értéke, mindössze 21,856 frt 70 kr-ra volt becsülve, a melyből, biztosítás folytán 11,117 frt 70 kr megtérült.

III. A közegészségügyi viszonyok, az uralgó gyermek-betegségek fokozódása folytán nem voltak kielégítőek.

A beteg mozgalom, vagyis a betegülések száma, az előző negyedévihez képest kisebb volt ugyan, de a halálozások száma emelkedett, a hurutos gyomor- és bélbajok gyérültek, ellenben a hasonnemű tüdőbajok szaporodtak, de lefolyásuk kiméletes volt. A heveny-fertőző kórok közül előfordult: a roncsló toroklob Pankota, Világos, Muszka, Magyarád, Kovaszincz, Kerek, Borossebes, Vadász, Uj-Panát, Mondorlak, Glogovác, Agris, Kujed és Tok községekben: — a kanyaró pedig: Nagy-Pél, Gyula-Varsánd, Galsa és Világoson. Lefolyásuk, főleg a roncsló toroklobé kedvezőtlen volt. Szörványosan mutatkozott még a hagymáz, és december hó folyamán az influenza.

Orvosrendőrileg megvizsgálva lett 160 egyén és 33 hulla. Ebből 1 bonozolás volt. Az ételmi szerek és italok piaci forgalma valamint az iskolák és más nyilvános helyek pontosan ellenőriztetvén, rendellenességek nem merültek fel. A közegészségügyi szolgálat rendes menetű volt. A vármegyei kórház betegforgalmi adatai a következők: Az előző évnegyed végén gyógykezelés alatt maradt 149 beteg. A IV-ik évnegyedben felvétetett 673 beteg. Ápolás alatt állott összesen 822 beteg.

Ebből gyógyulva távozott 473, javulva távozott 83, gyógyulatlan távozott 10, meghalt 74, az évnegyed végén ápolás alatt maradt 182, összesen mint fent 822.

Az elhaltak közül 3 haldokolva hozatván be a kórházba, számítás alá csak 71 halálozás eshetik, s ez 819 ápolttal szemben 8-7 százalékos képvisel. A halál-okok közül gyakoribb volt és pedig, kimerülés 21, tüdőgümőkór 21 difteritisz 8, s idült vese lob 6 esettel. — Az ápoltak közül 346 arad vármegyei, 441 más törvényhatóságbeli, 34 a monarchia más országbeli s 1 külföldi illetőségű volt.

A kórház pénztár forgalmi adatai tekintetében jelenthetem, hogy: az előző évnegyed végén volt maradvány 7053 frt 60 kr. A IV-ik évnegyedben volt bevétel 10061 frt 08 kr. összesen 17114 frt 68 kr. Kigadások az évnegyed alatt 11563 frt 57 kr. Maradvány az évnegyed végén 5551 frt 11 kr.

(Folytatása következik.)

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 óraker 768.4 milliméter, délután 2 óraker 768.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óraker C° — 4.7, délután 2 óraker C° + 0.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 óraker DK. 4. délután 2 óraker EK. 2. Felhőzet: reggel félborult, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Egy önkéntes, szuronyok közt.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, január 8.

Pécskáról, vizkereszt napján, a következő, már magában is szenzációs táviratot küldötte az „Aradi Közlöny”-nek rendes pécskai levelezője:

Pécska, jan. 6. Fleischmann Herman itteni kereskedőhöz ma éjjel rablók törtek be s a házbelleket revolverrel hallgatásra kényszerítve, 1050 forintot elraboltak. A tettest erélyesen nyomozzák.

A nyomozás nem is maradt eredménytelenül, már vasárnap délután Aradon gyors szárnyakon terjedt el a szenzációs hír, hogy a pécskai betörés tettesét Braun Miksa pécskai illetőségű, az aradi várbán szolgáló egyéves önkéntes személyében letartóztatták.

Az eset részletei a következők:

Pécskán a Fleischmann Herman kereskedő czégnél három hónap óta rendszeres betöréses lopások történtek. Egy ízben 100, majd 60, majd ismét 250 s végül 1050 frt tűnt el rejtélyes módon a sértetlen Wertheim szekrényből és sértetlen zárt ajtók közül. A csendőrség erélyes nyomozata nem tudott több eredményre vezetni, mint arra, hogy a házbellek közül valakinek összeköttetésben kellett állania a betörőkkel.

Szombaton reggel, mikor az 1050 frtos lopást felfedezték, a nagy apparatussal megindított nyomozás váratlan eredményre vezetett, a mennyiben kétségtelenül megállapították, hogy a betörés éjjelen Aradról több bérkocsi volt kint Pécskán.

Vasárnap reggel Soós pécskai csendőrmester Aradra érkezett s Nyári Béla kihágási bíró segítségével kipuhatolta, hogy Béres János, a 47-es számú egyfogatu bérkocsi hajtója pénteken este 9 óraker Aradról Pécskára vitte Braun Miksa önkéntest.

Béres János kihallgatván, előadta, hogy Braun, a kinek polgári öltözetét a kocsisnál meg is találták, négy ízben, mindig este 9 óraker vitette ki magát vele Pécskára, a hol éjtéli 12 óraker a gözmalom előtti sötét téren állottak meg. Itt Braun kiszállott, elsietett, egy félóra mulva visszatért s indultak Arad felé, a hová hajnali 3 óraker meg is érkeztek.

— Nem tűnt fel magának — kérde a kapitány a kocsisztól — hogy Braun csak egy-egy félórára jár haza Pécskára?

— Nem! Azt hittem, hogy a katona urnak szeretője van s ahhoz jár ki Pécskára.

Soósnak a kihallgatás eredménye megerősítette régebben táplált gyanuját s bement a várba, hogy Braunt letartóztassa. Braun épen a városban volt, a hová Soós távozása után visszerkezett. Soós azalatt bérkocsival az aradi csendőrségre ment, a honnan egy csendőrt vett maga mellé s visszertert a várba.

Utközben a köveztvám sorompónál a kocsisból észrevette, hogy Braun két önkéntes társával a vár felől a hidon a város felé halad. Megállította a kocsit, kiszállt s utána kiáltott Braunnak, a ki elvált társaitól és sietett kezét szoritani Soóssal, a kit már Pécskáról jól ismert.

— Hogy van kedves Soós bácsi?

A kérdésre nem várt volt a felelet: Soós felszólitotta, hogy minden feltűnést kerülendő, üljön mellé a kocsiába és menjen be vele a várba. Braun beült Soós mellé, a kíséző csendőr a bakra kapaszkodott s a kocsi a Maros hidon át megindult a vár felé. A mint a hid tulsó végére

értek, Braun hirtelen kiugrott a kocsiból, a Maros jegen át menekülni akart. Soós a szökevény után lőtt, de nem talált, mert Braunt éppen a lövés pillanatában nyelte el a Maros jege. Soós utána ment a jégre s midőn a víz alól felbukkant, a hajánál fogva partra huzta.

A lövés zajára nagy embertömeg verődött össze a parton s nézte, mint viszik Braunt a hidfelügyelő lakására.

Itt vizes ruháit levetették s a várba küldték orvosért. Csakhamar megis jelent egy ezredorvos, a ki megállapította, hogy Braun túl van a veszélyen, de a tüdőgyulladást aligha fogja elkerülni. Pokróczokat, hordágyat hoztak a várból s azon a katonai kórházba szállították.

Érdekes adatok állanak még a fenti hivatalos értesüléseken felül rendelkezésünkre.

A betörést követő napon ugyanis délben Braun már ismét kint volt Pécskán. Nyugodtan sétált az utcán s beszélgetett Soóssal a betörésről.

Vasárnap reggel Pécskától Aradig egy kőpében utazott Soóssal s nem is sejtette Soós utazásának célját.

Braun Miksa pécskai illetőségű, fia egy becsületes fakereskedőnek. Gyermekkorában kereskedő tanonc volt Fleischmann Hermann üzletében.

A csendőrség a bűnrészesek után kutat, Braun Miksa a hadbírószág elé kerül.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 9. —

Változó felhőzet. — Jelentékeny csapadék nélkül. — Fagypontról körüli hőmérséklet.

HIREK.

Január 9. Kedd. Róm. kath. naptár: Julián. — Protestáns naptár: Julián. — Görög-keleti naptár (december 28.): 10.000 vértanu. — A nap két 7 óra 28 perc, nyugszik 4 óra 15 perc.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 9. Aradmegye tavaszi évnegyedes közgyűlése, délelőtt 9 órakor.

Január 10. Aradváros januárhavi rendes közgyűlése délután 4 órakor.

Január 14. Az aradi és csanádi egyesült vasutak rendkívüli közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

Január 21. Az aradi hadastyán-egylet jubileuma.

Február 2. Az aradi közuti vasut-társaság közgyűlése, délelőtt 10 órakor.

— **A hivatalos lapból.** Ő császári és apostoli királyi Felsége 1893. évi december hó 31-én kelt legfelső kéziratával hajnácskeői Vécsey Sándor báró kamarást József főherceg ur 8 cs. és kir. fensége mellé főudvarmesterré legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

— **A király Jókainak.** Említettük távirataink közt, hogy Jókai Mórt, hazánk koszorus regényíróját, Ő felsége a király is kitüntette 50 éves írói jubileuma alkalmából. Az erre vonatkozó legfelsőbb kéziratot a hivatalos lap szombati száma teszi közzé az alábbiakban:

Személyem körüli magyar miniszteremet ezenel megbíszom, hogy Jókai Mórnak írói pályája 50-ik évfordulója alkalmából, jó kívánataimat és az irodalom terén szerzett kiváló érdemeiért teljes elismerésemet fejezze ki.

Kelt Bécsben, 1894. évi január hó 2-án.

Ferencz József, s. k.

Gróf Tisza Lajos, s. k.

— **A királyné üdvözlője Jókaihoz.** A számos üdvözlő távirat közt, melyet Jókai jubileuma napján kapott, volt a következő is: Bécs — Burg, jan. 6. Ő felsége a királyné megbízása folytán van szerencsém legmagasabb üdvözlőjét Magyarország világhírű költőjének 50 éves jubileuma alkalmából tudomására hozni. Nopcsa. Egyidejűleg jött ez a másik távirat is: Bécs — Burg, jan. 6. A királyné Ő felsége környezetében levő magyarok: Festetics grófné, Mikcs grófné, Ferenczy Ida és alólírott, egyesült haza-

fői érzellemmel üdvözlük Magyarország aranytollu nagy költőjét. Tartsa meg a mindenható még számos évekig az ország díszére, a magyar irodalom dicsőségére. Nopcsa.

— **József főherceg jubileuma.** Szathmáry Gyula kir. tanácsos, Aradmegye alispánja, a mai megyei közgyűléshez benyújtandó évnegyedes jelentésében ekként emlékezik meg József főherceg jubileumáról:

Jelenteni kívántam, hogy azon alkalmából, miszerint a múlt évi december hó 5-én József főherceg Ő Fensége honvéd főparancsnokságának 25-ik évfordulóján ünnepeltetett, vármegyénk törvényhatósági bizottsági pedig azon idő tájban közgyűlést nem tartott: a közgyűlés utólagos helyeslésének biztos tudatában kedves kötelességemnek tartottam ezen jubileum alkalmából, Ő Fenségéhez a vármegye közönsége nevében hódolatteljes üdvözlő feliratot intézni. Kérem ezen jelentésemet tudomásul venni.

— **Aradmegye közgyűlése.** Aradmegye közgyűlési bizottsága ma, kedden reggel 9 órakor kezdi meg évnegyedes közgyűlését, Fábrián László főispán elnöklete alatt. Az ülés érdekesnek és mozgalmasnak ígérkezik, amennyiben annak tárgysorába több fontos ügy van felvéve.

— **A közös püspöki pásztorlevél kihirdetése.** Az aradi és az aradmegyei róm. kath. templomokban vizkereszt napján és vasárnap hirdették ki predikáció helyett a terjedelmes közös püspöki körlevelet, melyről lapunkban már volt szó. A pásztorlevélhez Dessewffy Sándor csanádi megyés püspök kísérő levele a következőket tartalmazza: Ez a pásztorlevél felhív benneteket nem támadásra, hanem védelemre. A polgári házasságot célzó törvényjavaslatok az egyháznak az államkezdettől fogva sértetlenül megörzött jogait és a neki isten által adott küldetés betöltését mindenféleképp megtámadják. Ugy hirdessétek hiteiteknek bővebben egy magyarizzátok ezt a levelet, hogy az egyház és haza java van veszélyeztetve. A hívek szövetkezzenek a püspökökkel és előkelő világi katolikusokkal, hogy ezen törekvéseket a mennyire lehet megakadályozzák. Figyelmeztet a püspök, hogy mindez a szószék, evangelium és egyházi állás méltóságának latbavetésével, az állami tekintély megsértése nélkül történjék, nehogy a tulzott hév a szent ügynek ártalmára szolgáljon. Felhívja végül a körlevél a híveket, hogy a katolikus nagygyűléseken megjelenjenek s törekedjenek arra, hogy a hazának minden polgára a másikkal békeességben éljen.

Széku dvarról táviratozza tudósítónk, hogy ott a róm. katolikusok Fodor Imre plébános elnöklete alatt az iskolahelyiségben népes értekezletet tartottak, a melyen elhatározták, hogy a budapesti kath. népgyűlésre három képviselőt küldenek fel.

— **Aradmegye állandó választmánya** tegnap délután 4 órakor ülést tartott, a melyen a mai közgyűlés tárgysorozatát készítette el.

— **A főispáni fizetések.** A vármegyei főispánok fizetései, mint tudva van, törvény szerint az illető megyék népességének számához képest vannak négyezer, illetőleg ötezer forintban megállapítva. A folyó évben ötezer forintos fizetést huznak: Arad, Bács, Baranya, Bereg-Ugocsa, Bihar, Hont, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Kracsó-Szörény, Nyitra, Pest Pozsony, Somogy, Szatmár, Temes, Torontál, Vas és Zala megyék főispánjai; a többi megyei főispánok négyezer forint a fizetése. — Bács, Békés, Bihar, Borsod, Brassó, Csanád, Csongrád, Fejér, Fogaras, Győr, Hajdu, Háromszék, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Komárom Kracsó-Szörény, Mosony, Nagy-Küküllő, Nógrád, Nyitra, Somogy, Szatmár, Szeged, Szepes, Temes, Tolna, Torontál, Ung, Vas, Veszprém, Zala és Zemplén megye főispánjai természetbeni lakást, a többiek hatszáz forint szálláspénzt kapnak. A városi főispánok kö-

zül Szabadka és Baja, Pancsova és Versecz, Szeged és Hód-Mezővásárhely főispánjai ötezer, az ujvidéki főispán négyezer forint fizetést s valamennyien hatszáz forint szálláspénzt huznak. Budapest fő- és székváros főpolgármesterének ötezer forint fizetése és háromezer forint pótléka van.

— **Jókai-jubileum Radnán.** Radnai levelezőnk írja: A radnai kaszinó Jókai jubileumát a folyó hó második felében fogja megünnepelni. Egyelőre a nagy költő üdvözlésére felkérte Csukay Sándor kaszinói elnököt, ki is január 6-án a következő szép távirati üdvözlőket küldte Jókaihoz:

Nagyságos Jókai Mór országgyűlési képviselő stb. stb. urnak Budapestben. Magyarország közlegő ezredévének eme páratlan nemzeti ünnepe, az erkölcs varázshatalma által élesztett, éltetett és növelt nemzetünk ünneplő díszlátványban sorakozva, — Tégedet mint a nemzeti cultura hőditő bajnokát és hős apostolát, mi is lelkünk örömezzetével s hódolattal üdvözölve, drága egészség és hosszú életedért buzgó fohászunkat intézzük az eget urához, és könyörögve kérjük, hogy a drága lényedet és Nagy Nevedet környező s a magyar nemzet osztatlan szeretetének szent tűzből kisugárzó dicső tündöklése a jövő évezred nemzedékeinek is ragyogó vezércsillaga legyen! A radnai kaszinó nevében: Csukay Sándor, elnök.

— **Uj postámenetek.** A nagyváradi postagazgatóság Zaránd és Pankota továbbá Pécska község és Pécska állomás közt egyfogatú s végül Buttyin és Borosbeszél állomás közt kétfogatú, személyszállítással kapcsolatos kocsiúttájaratot rendezett be.

— **Jókai műveinek nemzeti diszkidására** újabban előjegyeztette magát az aradi kereskedelmi és iparkamara, egy példányban.

— **„A görög föld és nepe”** című nagyszerű tárcánk befejező részét az aktuális közlemények megtorlódása miatt lapunk holnapi számában adjuk.

— **Csécsei Imre** aradi ev. ref. lelkész beköszöntő egyházi beszéde tegnap nyomtatásban is megjelent. A füzetke ára 30 kr. és a tiszta jövedelem az „Arany könyv”-re fordítatik.

— **Athelyezés a honvédségbe.** A 8-ik honvédelmi társaság tartalékába az általunk már közöltéken kívül a következő osász. és kir. gyalogezredbeli tartalékos hadnagyok helyeztetek át: Bandl Rezső, Banovits Sándor, Baruch Miksa, Nauer György, Kiss Béla, Hilt Lajos, Haubert Nándor, Novotnyi Károly, Hód Albert, Glatz Dezső, Laezyi Andor, Hittel Dénes, Gruber Géza, Iritz Salamon, Millenkovits István, Polonyi József.

— **Göndöcs utódja.** Az elhunyt Göndöcs Benedek utódja a gyulai parochián — mint nekünk írják — valószínűleg Knye Antal békei esperes-plébános lesz.

— **Koleraeset a szomszédban.** Hunyadmegye alispánja táviratilag közölte Aradmegye alispánjával, hogy Brádon e hó 4-én egy ember kolera gyanus tünetek között elhalálozott. Az óviutózkodások megtétettek.

— **A szabadságharczi ereklyemuzeumból** a következő sorokat vettük: A hazafiasság és áldozatkészség ragyogó példáját adta Kolozsy Mihály mező-berényi polgár az aradi szabadságharczi ereklyemuzeum elnöksége előtt. Kolozsy Mihály a magyar földes gazdák jellegzetes alakja, a muzeum megtekintése után önként, minden felszólítás és rábeszélés nélkül benyitott a muzeum bizottsági elnökehez, s annak asztalára 50 forintot tett le azon kijelentéssel: „Tartozom a nagy idők emlékének azzal, hogy azt a mit keresményemből nélkülözhetek, a véres küzdelmek idejéből fennmaradt emlékek megőrzésére fordítsam.” Valóban lélekemelő jelenet volt, midőn az egyszerű polgár ajkairól annyi hazafiasság, annyi átszellemültség, s a muzeum létrehozói iránt annyi elismerés nyilvánult. Az egyszerű polgárban felkeltett nemes áldozatkészség és elismerés a muzeum-bizottság jóleső jutalma.

— **Egy 107 éves ember óhajta.** Az aradmegyei Madrizest községből írja levelezőnk: Madrizest községben folyó hó 1-én egy Sztanyila Matyej nevű 107 éves ember halt el. Evék óta nem járt ki faluja határából s egyedüli vágya az volt, hogy — *gőzöst lásson.* Két fia kik már szintén idős emberek, teljesítették óhaját s a múlt őszön bemutatták Gurahonczon neki a vonatot. Ször-

nyen csodálkozott rajta az öreg. Még az őszszel annyira könnyed volt, hogy szükség esetén futásnak is eredt a makrancoskodó tinók után. Látása sem gyengült, csak hallása romlott meg. Dohányzott az utolsó időkig, s jelenleg sem az aggkór, hanem tüdőgyulladás döntötte sírba.

— **Arad- és Csanádmegye közös ügye.** Csanádmegye közigazgatási bizottsága azzal a kérelemmel fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy kötelezze *Aradmegyet* arra, hogy a battonya-kevermési közutnak folytatását képező Csanádmegye *Lőkősháza* állomásáig terjedő utvonulat a törvényhatósági közuti hálózatba fölvegye s annak kiépítéséről gondoskodjék; továbbá, hogy a *dombegyháza-kisiratosi* törvényhatósági közutnak hasonlóan folytatását képező s a vármegye határától a *kurticsi* vasuti állomásig terjedő utvonulat járható állapotba helyezze, esetleg azt a községi közlekedési közutak hálózatába vegye föl. A miniszter e kérvényt megküldötte Aradmegye hatóságának véleményadás végett. Aradmegye törvényhatósági bizottsága foglalkozott is ezzel az ügygel és kimondotta, hogy *Csanádmegye kérelmét nem teljesíti*, mert az említett utak aradmegyei községeket nem érintenek. Ezt az elutasító határozatot a miniszter jóváhagyta. De mert a kérdéses utak vasuti állomásokhoz vezetnek és így azok kiépítése fontos közérdeket képez; a miniszter az ügyet megoldandónak tartja s pedig legcélszerűbben az 1890. évi I. t. cz. 20—31. §-ban foglalt rendelkezések alapján. Ezért az említett szakaszokban körülírt eljárás foganatosítására, nemkülönben az ez alapon való határozatot meghozatalára *illetékes hatóság gyanánt Temesvármegye alispánját, illetve Temesmegye közigazgatási bizottságát* rendelte ki. Egyuttal tudatta Csanádmegye hatóságával, hogy a kérdéses utszakaszoknak a törvényhatósági közuti hálózatból való kihagyását megengedi.

— **Új állampolgár.** *Jenisch Mária* aradi lakosnő tegnap tette le *Salacz Gyula* kir. tanácsos, polgármester kezeibe az állampolgári esküt.

— **A visszautasított felségfolyamodvány.** *Theureux* István, volt aradi hírlapíró, Békésmegye főispánja útján felségfolyamodványt adott be a királyhoz, hogy engedje meg neki róla könyvet írni. A király ezt a kérelmet Békésvármegye alispánjához érkezett leiratával *elutasította*.

— **Huszonöt tolvajkulcsot találtak** Gurbán — mint levelezőnk írja — *Csizmás Pál* ottani lakosnál. Kisült, hogy *Csizmás* tevékeny tagja egy tolvajsözöveghez tartozott s hogy a kulcsok nyitják a sikulai és aczélházi uradalmak összes magtárait. *Csizmás* már évek óta kizárólag lopásból él. Most a járásbírósa kosztyára került. A kár 1000 frt.

— **Megrabolt gyermek.** *Moldován Irén* 11 éves kis leányt tegnap délelőtt a *Csiky* Gergely-utcában egy asszony megtámadta s arany fülöngyűgőit erőszakkal elvette. Az asszonyt nyomozzák.

— **A szegényeknek.** *Jenisch Mária* aradi lakosnő 10 frtot, *Barkó Ferencz* vágóhídi igazgató pedig 5 frtot adományozott Aradváros szegényeinek

GYASZROVAT.

† **Özv. Walder Salamonné.** Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Arad egyik legtiszteltebb családját, a *Walder*-családot, súlyos csapás érte, a mennyiben a család köztiszteltében álló matrónája, özv. *Walder Salamonné*, tegnap hosszas szenvedés után elhunyt. A városszerte mély részvételt keltő gyászsetről a következő jelentést vettük: Alólirottak úgy sajt, valamint számos rokonaik nevében is fájdalomtól sújtott szívvel tudatják forrón szeretett és felejtethetlen emlékü édes anyjuk, illetve nagy- és dédanyjuknak, anyósának és testvérnek özv. *Walder Salamonné* szül. *Chorin Emiliának*, 1894. évi január hó 8-án, délben, hosszabb szenvedés után 78 éves korában bekövetkezett elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó évi január hó 9-én, délután 3 órakor fognak a halottas házból — *Csanádi-palota* Maros-oldali kapubejárat — az izraelita sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Arad, 1894. január 8. Aldott legyen emléke! *Béke* poraira. *Walder Gyula*, dr. *Schöpkes Edéné*, szül. *Walder Paula*, gyermekei. özv. dr. *Robitsek Mórné* szül. *Chorin Amália*, *Kornay Károly* kir. közjegyző, testvérei, dr. *Schöpkesz Ede*, dr. *Leitner Ernő* vejei. *Walder Gyuláné* szül. *Steinitzer Berta* menyje. Ifj. *Walder Gyula*, *Wal-*

der Béla, *Szilágyi Arthur* dr., *Szilágyi Oszkár* dr., *Szilágyi Lajos*, *Szilágyi Sándor*, *Schöpkes Szilárdka*, *Leitner Berta*, *Leitner Ernő*, *Leitner Paula* unokái. *Szilágyi Piroska* dédunokája.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 13. Az aradi izraelita nőgyűlés estélye (Fehér Kere zt.)
Január 17. Zártkörű estély a tiszti kaszinóban (Vár.)
Január 20. Az aradi menyecskék bálja (Vadember-vendéglő.)
Január 20. Az aradi egyéves önkéntesek táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Január 20. A csermői önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma.
Január 27. A világosi önkéntes tűzoltó-egylet bálja.
Február 3. Az aradi tornaegylet jubileumi estélye és táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Február 5. Az aradi helyőrségi tisztikar fényes táncvigalma (Fehér Kereszt.)
Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)

Filharmonikus estély.

— **Monstre-hangverseny és táncmulatság.** —

Az aradi philharmonia egyesület a katonazenekar közreműködése mellett vasárnap este a *Fehér Kereszt* nagytermében tartotta meg évi szokásos hangversenyét, ezuttal jótékony és közművelődési célra. A 60 tagból álló zenekar oly sikert ért el, mely a legkényesebb izlést is kielégítette. Aradváros zene kapacitásai, — kik mellesleg megjegyezve városunkban szép számmal vannak képviselve, — mind jelen voltak a hangversenyen, és ezek arczáról is le lehetett olvasni azt, hogy minden ékintetben meg vannak elégedve zenészeinkkel.

Amidőn *Hulka* karnagy, — ki a tartalmas műsor minden egyes számát dirigálta, — pontban 7 és fél órakor kezébe vette a karnagy pálczát, siri csend állott be a teremben s kiki fehszűl figyelemmel hallgatta *Mendelssohn-Bartholdy* „Hebriden“ című nyitányát. — Már ezen szám előadása arról győzte meg a hallgatóságot, hogy egy jól összetanult, fegyelmezett zenekarral állunk szemben, mely zenei összhang, szabatos előadás tekintetében mi kívánni valót sem hagy hátra.

A műsor második száma *Saint-Saens* „Dance macabre“ (a halottak táncza) című műve volt a melylyel zenészeink a legszebb sikert érték el. Minden hízélgés nélkül el lehet mondani, hogy művészi előadásban hallottuk a zenekartól a nehéz műdarabot. Azok a pianok, forték, kreszcendók oly tökéletesek voltak, hogy szinte bámulatba ejtette az embert. Tapsolt, tombolt a közönség, úgy annyira, hogy zenészeinknek Wagner „Rajna kincse“ című művével kellett megtoldani a műsort.

Ezt követte *Syrinek Béla* zenedei tanár gordonka szólója zenekar kísérettel. A tanár úr *Goltermann G.*-től egy románczot adott elő értelmes, szabatos előadással.

A műsor utolsó számát *Hoffmann H.* „Frithjof“ című színiopera képezte, melyből különösen a 2-ik rész „Ingeborg panasza“ és az utolsó „Frithjof hazatérte“ tetszett a közönségnek, mint olyan, amely jól eljátszva lett előadva. Az est sikeréből jó rész *Hulka* karnagyot illeti meg a művészi vezetésért.

Hangverseny után a közönség barátságos vacsorára asztalhoz ült, később azután a lelkes fiatalság tánczra perdült.

A hangversenyen és bálon résztvett hölgyek névsora a következő:

— **Leányok:** *Vásárhelyi* növ. *Purgly Janka*, *Baross Erzsike*, *Péterffy Sárika*, *Martos Sárika*, *Manherz Anna*, *Walther Mariska*, *Kertay Ima*, *Dományi Emilia*, *Tones Aranka*, *Winther* növ. *Kövér Márta*, *Langsfeld Mariska*, *Schäffer Margit*, *Duma* növ. *Medeck Emma*, *Boros Janka*, *Weidenfeld Margitka*, *Zorer Juszt*, *Spitzer* növ.

— **Asszonyok:** *Vásárhelyi Béláné*, *Vásárhelyi Lászlóné*, *Purgly Lászlóné*, *Péterffy Antalné*, *Özv. Kövér Gáborné*, *Eles Arminné*, *Neumann Dánielné*, *Kertay Edéné*, *Czagányiné-Walther Berta*, *özv. Klein M.-né*, *Zemplényi S.-né*, dr. *Szárnasy B.-né*, *Mayer M.-né*, dr. *Mittler L.-né*, *Róth Henrikné*, *Winther Adolfné*, *Szentpétery Antalné*, dr. *Sallai Béláné*, *Tones Ferenczné*, dr. *Robitsek Gusztávné*, *Kádas Kálmánné*, *Goldschmidt Sándorné*, *Lendvay Sándorné*, dr. *Weidenfeld Istvánné*, *Weidenfeld Lajosné*, *Perzsa Péterné*, *Perzsa Józsefné* dr. *Grossmann Jakabné*, *Széchy Akosné*, *Dancs Ferenczné*, *Jakabffy Zoltánné*, dr. *Leitner Ernőné*, *Báró Metzger Gyuláné*, *Fischer Pálné*, *Lustig Arminné*, *Singer Gyuláné*, *Schönwald Sománé*, *Seidner Bernátné* (*Berzova*), *Heinrich*

Sándorné, *Hirschmann Vilmosné*, *Gebhardt Istvánné*, *Özv. Werschitz Mórné*, *Steinitzer Károlyné*, *Langsfeld Gyözöné*, *Özv. Dumané*. —S—

(=) **Az aradi izr. nőgyűlés** január 13-iki báljára a *belépti jegyek* már ma kiválthatók ifj. *Klein Mór* könyvkereskedésében.

— **Az aradi izr. nő egyesület** jótékonycélú tombolájára befolyt tárgyak folytatolagos jegyzéke: *Neumann Dánielné* 1 diszes antique *Thea-Szamovoir* hozzávaló alsó tárcza, 1 porcellain fémtartó, 1 liquer garnitura álvánnyal, 1 üveg cukor szelencze, 1 kenyér kosár porcellain, 1 hamutartó porcellain, 2 nippis porcellain figurák, *Halmai Andorné* 4 üveg ménesibor (*Cabinet*) dr. *Schusztér Henrikné*, 1 hatyu (játékdarab) 1 doboz szobafüstölő, 3 doboz játéktárgy, 1 kis virágváza, 2 diszes porcellain dugó, 1 agyag gyufatartó; *Goldschmidt Sándorné* 1 finom bőr album, 1 selyem kizitáaska, 1 pár virágváza, 1 japáni kenyérkosár, 1 emlékkönyv; *Grüner-Goldmann Regina* 3 kávéscsésze, 3 fagyalttálca, 1 hamutartó; *Róth Hacker Juliska* 3 finom aranyozott deszerttányér, 1 kávé csésze, 1 hamutartó, 1 virágváza, 1 gyertya mandzsetta rózsaszalokban; *Assael Hermáné* 1 hat személyre Cognak készlet, 2 csinos üveg váza, 1 nippis figura gyufatartó, 1 hamutartó; *Preisach Vilmosné* 1 tökéletes íróasztal készlet (5 drb) *Herzel Bernátné* 1 kép (hímzés), 1 kép (*Teodor Körner*), 1 pénzszersény, 1 legyező, 1 Brostü, egy vizitkártyatartó; *Özv. Herz Antalné* 1 két email liquer készlet, 2 hamutartó, 1 gyümölcs tányér; *Glück Dezsóné* 1 kis himzett asztalterítő, 1 pamlag párna plüsből, 2 gombostü-párna plüsből, 1 óratartó (hímzés) *Singer Gyuláné* 1 gyümölcstál, 1 éjjellámpa, 1 gyufatartó, 6 kávé csésze; *Seidner Bernátné* 1 gyümölcstartó, 6 üveg tányérral, 1 hamutartó, 2 virágtartó. További adományokat sziveskedjenek *Schulhof Károlyné* urnához (*Szabadságtér 20.*) küldeni. Az izr. nőgyűlés elnöksége.

(=) **A Krispin-teremben** f. hó 14-én egy hozzánk beküldött meghívó szerint a táncziskola növendékei tánczpróbát rendeznek. Belépti díj 1 frt.

(=) **Az aradi szabó-munkások** január hó 28-án a *Magyar Korona* vendéglőben zártkörű tánczvigalmat rendeznek. Személy-jegy ára 60 kr.

(=) **Az aradi dalegyület estélye.** Az aradi dalegyület sikerült házi estélyt rendezett szombat este. A nagy közönség sokat tapsolt *Nyilasnak*, ki kuplékat adott elő, *Poczán Lajosnak* és *Kövágó Istvánnak* kik népdalokat énekeltek. A karta *Nagy Sándor* vezette teljes precizitással. A hangverseny után táncz volt, melyben számosan vettek részt. A névsor ez:

Herold Lajosné, *Millig Mátyásné*, *Molnár Lajosné* *Tóth Mihályné*, *Stribery Jánosné*, *Koács F. Lajosné*, *Csabay Mihályné*, *Borhegyi Károlyné*, *Knizse Imréné*, *Halota Jánosné*, *Weil Alajosné*, *Schmiedt Sándorné*, *Adokopp Sándorné*, *Fitus Józsefné*, *Braun Adolfné*, *Nagy Sándorné*, *Brezovits Jánosné*, *Zaradovits Jánosné*, *Susa Lajosné*, *Stefáni Györgyné*, *Glück Jakabné*, *Andrássyné*, *Millig Paula*, *Tóth Etelka* *Lakatos Mariska*, *Braun nővérek*, *Jager Róza*, *Andrássy Lujza*, *Schön Aranka*, *Fitus Mariska* stb.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Január 9. (Kedd) *Koldusdiák*, operetta.
Január 10. (Szerda) *Bolondok estélye*, vígjáték és *Szorelmi varázssital*, operetta.
Január 11. (Csütörtök) *Mongodin ur felesége*, bohózat.

Január 12. (Péntek) *Traviata*, nagy opera.
Január 13. (Szombat) 47-ik ezikk, dráma.
Január 14. (Vasárnap) *Délután: Belle villi szüz*, operetta; este: *Huszáresiny*, népszimnő.

A fogadott leány.

— *Népszimnő* 4 felvonásban. Irta: *Zachariásné Kallós Ilona*. Zenejét szerző: *Szentirmay Elemér*. Az aradi színházban először adták: 1894. január 7-én.

Ugy vagyunk vele, valahányszor helyi szerzőnek a darabja kerül színre, hogy megtöltjük a színházat, nem azért, mintha élvezni akar-nánk, hanem csak azért, hogy kielégítsük abbéli kíváncsiságunkat, hogy milyen is hát a mi ismerősünk darabja.

A feketegyarmati jegyzőné vasárnapi premierjére is ezért gyűlt össze nagy közönség, a melyet már az is vonzott, hogy a *Fogadott leány* Budapesten tisztességes sikert aratott. A siker itt is tisztességes volt. A szerzőt az első felvonás után kétszer tapsolták a lámpák elé, zajosan hívták a harmadik felvonás után is, a mikor páholyából kihajolva köszönte meg a közönség ovációját.

A külső hatás után lássuk magát a darabot. Bokor András gazdaember (Balassa) és Sára felesége (Ronaszékiné) házában Juliska (Károlyi Böske) a fogadott leány. Olyan a sorsa, mint a fogadott leányoké rendszeren, csak szolgálója Őrsinek (Réthy Laura), Sára asszony özvegyesére jutott leányának. A két leány egy gazdalegényt szeret, Arva Lajost (Hunyadi), a kinek a szive Őrsi hűtlensége miatt Juliskához fordult. Sára asszony majomszeretettel csügg Őrsi leányán s a mikor megtudja, hogy Arva Lajos nélkül nem akar élni a leánya s hogy Arva a Juliskát akarja feleségül venni, a fogadott leányt Bondár Sándor nazarénus csizmadia (Bács) Feri fiához (Nyilasi) akarja erőszakolni, Feri és Arva, a ki az imént került haza a katonaságtól, egyszerre jönnek leánykérdőbe. Sára asszony Ferinek igéri Julist. Arva erővel el akarja vinni a leányt, mikor Bokor András kijön az udvarra s nazarénus „bizonynyal” Arvának igéri Julist, a kinek elharácsoltságát a visszaakarja adni, csak hogy bekezesztesse a nazarénus hitbe. Sára asszony Őrsi életét féltve, elhatározza, hogy kicsalja Julist a házból s megöli. A csel nem sikerül, Julis csak a szeretője hívó dalára jön ki a kiskapuba. Turbékolásukat egy bokor mögül kihallgatja Őrsi. Épen bucsuztak, mikor Sára asszony kirohán a házból s az ablakon át lelővi a szobában maradt férjét, csak hogy Juliskát el ne vehesse Arva. A gyilkosság után Arva Lajost gyanúsítják a tettel s el is fogják. Arva tagad, de nem árulja el Sárát, a kinek bűnét elvégre is magának kell bevallania. Lábbadozó férje megbocsájt neki, Sára asszonynak megszabad a szive, Arva elveszi Juliskát, a kinek a jussa is megkerül és vége van az elbárásnak, mert Őrsi beletörődik a sors intézkedésébe.

Ezt az eléggé érdekes mesét hus és vérből való emberek játszik, dalolják és tánczolják végig. Csak Sára asszony az az alak, a melynek nincs semmi valószínűsége. Már alapszabán el van hibázva, mert a leánya boldogítása nem lehet elég indoka a férjgyilkosságnak, s ezért képtelen az egész asszony.

A legügyesebben van jelenetve az első és a harmadik felvonás, a másik két felvonásnak csak a színpad élénksége ad némi érdekességet.

Az előadással a közönség is, a szerző is meg volt elégedve. A darabot nagy gonddal és elismerésre méltó körültekintéssel Bács Károly rendezte. Szentirmaynak, ügyes, hangulatos dalai, a melyek az első két felvonásban nagyon sűrűn követik egymást, tetszetek.

Károlyi Böske a czimszeretp értelmesebben játszott meg. Voltak jelenései, melyekben ismételtén igazolta, hogy szépen halad. Réthy Laura, Hunyadi mindent elkövettek a siker érdekében. Dalaikat tapsolták és ujjaztatták. Nyilasi Matyi kaczagató figura volt. Balassa, Bács, Tompa és Kézdy Juliska tőlük kitelhetőleg járultak hozzá a sikerhez. A darabot tegnap este megismételték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Tolvaj háziszolga. Singer Béla aradi legény háziszolga volt Weisz Lajosnál. Ezen minőségben nemcsak a gazda rábizott pénzét sikasztotta el, hanem Weinberger Emanuel-tól is ellopott egy kisebb összeget. A ragadós kezű Singert az aradi törvényszék tegnap 3 havi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte.

TÁVIRATOK.

A király itthon.

Bécs, jan. 8. (Saj. tud. táv.) A király jan. 16-án hosszabb időre Pestre érkezik.

Valutatárgyalások.

Bécs, jan. 8. (Saj. tud. táv.) Wekerle holnap Bécsbe érkezik, hogy folytassa a ma Bécsbe visszautazott Plenerrel a valutatárgyalásokat.

A polgári házasság tárgyalása.

Budapest, január 8. (Saj. tud. táv.) A jogügyi bizottság ma folytatta a polgári házasság tárgyalását s a 17., 18. és 19-ik szakaszokat jelentéktelenebb módosításokkal elfogadták. A 20-ik szakaszban

kimondták, hogy unokatestvérek csak dispenzációval kelhetnek egybe. A javaslat további szakaszait a 31-ik szakaszig kisebb módosításokkal elfogadták.

Vasuti szerencsétlenség hóvihárban.

Budapest, janár 8. (Saj. tud. táv.) Verseczről távirják, hogy szombaton este óriási hóvihár dühöngött azon a vidéken. Esti 9 órakor a Jeszenováról érkező személyvonat a verseczi állomás előtt összeütközött az előtte haladó hókével. A mozdony kisiklott, több kocsi összetört, halott szerencsére nincs, de súlyosan megsebesültek: Verner végrehajtó, Szavall mozdonyvezető, Munk mérnök, kisebb sérüléseket szenvedett sok utas, köztük több katonatiszt. Az éjfolyamán segélyvonat ment Verseczről orvosokkal.

Hóvihár.

Fiume, január 8. (Saj. tud. táv.) A horvátországi vasuti vonalakon a hófúvás következtében a közlekedés tökéletesen megszűnt. Tegnap este a Fiuméből igyekvő vonatok Lics és Plasse között elakadtak. Esti 10 órakor hóke ment segítségükre, de az is ott rekedt a hóban. A vonatok Szent-Péteren felülről is fél napi késéssel érkeznek. Fiumét ma reggelre ellepte a hó. Fiuméből távirják lapunknak, hogy a „Szent László” Adriai-gőzös fumei utjában a hóvihár elől Lussinpicoloba és az „Ilka” gőzös zenggi utjában Noviba menekült. A tengeri közlekedés a Querneró öbölben akadálytalanul folyik; de az Adrián folyton a legnagyobb mérvű bora dühöng és nagyban akadályozza a közlekedést.

Helybenhagyott halálosítélet.

Pécs, január 8. (Saj. tud. távirata.) A király helybenhagyta Berdin pinczer halálos ítéletét, mert gazdáját Simkát a pinczébe csalta, ott megölte és kirabolta.

Elfogott sikkasztó.

Bécs, jan. 8. (Saj. tud. táv.) Heinrich Rudolfot, Liptay Aurél gőzmalom üzletvezetőjét, ki 5000 frtot elsikkasztott, elfogták.

Öngyilkos orvos.

Bamberg, jan. 8. (Saj. tud. táv.) Nemberger a kórház sebészeti főnöke, híres műtő, ma egy műtét alatt főbe lőtte magát.

Gyilkos rendőr.

Prága, január 8. (Saj. tud. táv.) Matinak Sebestyén baka, ittás állapotban garázdálkodott egy mulató helyen, miért a rendőr bekisérni akarta. Matinak ellenszegült s szuronyával fenyegette a rendőrt, mire az leszurta. A baka azonnal meghalt.

Villamos kabel.

Róma, január 8. (Saj. tud. táv.) A villamos kabelt tegnap lerakták.

A Vaillant-per.

Páris, január 8. (Saját tud. távirata.) A Vaillant-per tárgyalása szerdán kezdődik. A bizonyítékok közt a karzat párnának egy leszakadt darabja van, mely Mandl Rózsát megsebesítette. Deibler hóhér fenyegető levelet kapott, melyben tudtára adják, hogy a guillotine őrzőjének helyét a légbe röpítik. A helyet erősen őrzik.

S z e s z ű z l e t.

— Január 8. —

Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.25 hordó nélkül, per 100 liter % beelőrtve 85 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —
Budapest, január 8. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt	
Buza	bánsági	szilárd	7.35—7.80	
	tiszavidéki	„	7.40—7.80	
	pestvidéki	„	7.35—7.80	
	fehérmezei	„	7.35—7.80	
	bácskai	„	7.45—7.85	
észak-magyarországi	„	„	„	
Rozs	—	osend.	5.55—5.75	
Árpa	takarmány	osend.	6.10—6.50	
	égetni való	„	6.65—7.50	
	sörfőzdei	„	7.90—9.25	
Zab	—	osend.	6.70—7.20	
Tengeri	bánsági	szilárd	5.25—5.35	
	másnomü	„	4.30—4.40	
Káposzta-repeze	—	lanyha	—	
Köles	—	osend.	4.30—4.70	
Szentágyasok határú	Buza	tavasza	lanzha	7.68—7.70
	„	junius 1894	„	7.48—7.50
	„	ősze	„	„
	Tengeri	május-junius 1894	lanyha	—
„	szept-október 1893	„	4.90—4.92	
Zab	Budapest sz. tavasza	lanyha	—	
	Budapest sz. ősze	„	6.70—6.72	
Káposzta-repeze	aug-szeptember 1893	lanyha	—	

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 8.

Magyar aranyjárdék 4%	116.85
Magyar koronajárdék 4%	94.95
Magyar arany 4 1/2%	125.50
Magyar ezüst 4 1/2%	101.50
Magyar keleti vasut 1878.	122.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Vidéki levelezőinket tisztelettel felkérjük, hogy a közlő farsang alkalmából úgy az eddig terbe vett mulatságokról, mint az ezután megtartandók lefolyásáról kimerítő tudósítást küldeni sziveskedjenek.

Csatáry K. ur czimére levél van szerkesztőségünkben. Kérjük az átvétel iránt intézkedni.

Aradvárosi

Évadbérlet
100. szám.

színház.

Havibérlet
20. szám.

Kedden, 1894. évi január hó 9-én:

A koldusdiák

Nagy operette 3 felvonásban. Irták: Zell és Genée. Fordították: Evva Lajos és Fáy Béla. Zenéjét szerző: Milöcker Károly.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*

Divat-áruház

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPITTA TOTT 1793-ban. —

T. cz.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy összes

farsangi ajándékaink

megérkeztek, s rendkívül olcsó árakkal számíthatjuk.

Mély tisztelettel:

Probst Károly és Társai.

* Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Földmivvelésügyi m. kir. miniszter.
49250—II. 8. | 893. 2—3

Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak

a ragadós tüdőlob miatt f. é. 34097. sz. körrendelettel fentartott szarvasmarha fogalmi zárlatnak módosítása ügyében.

A ragadós tüdőlob miatt Pozsony, Nyitra, Trencsén, Árva, Liptó, Turóc, Zólyom, Bars, Hont, Nógrád, Szepes és Sáros vármegyék s Pozsony és Selmecz-Bélabánya az. kir. városok területén f. évi június hó 27-én 34097. sz. a. kelt körrendelettel fentartott belföldi szarvasmarha forgalmi zárlatot ezennel oda módosítom, hogy Hont, Nógrád és Sáros vármegyék s Selmecz-Bélabánya város területét, melyen a nevezett betegség a folyó évben eszköztől óvások után hosszabb időn át csak nagyon szórványosan jelentkezett, az említett közös zárlatból kivonom akként, hogy: a közös zárlatban maradnak ezentul: Szepes, Zólyom, Liptó, Árva, Turóc, Bars, Trencsén, Nyitra és Pozsony vármegyék s Pozsony város, ellenben külön zárlat alá vonatnak: Hont, Nógrád és Sáros vármegyék s Selmecz-Bélabánya város.

Ennek folytán a szarvasmarha kivétel a közös zárlat területéről a külön zárlat területére és a szabad területre (az országnak többi részeibe) ugyszintén egyelőre még a külön zárlat területéről is a szabad területre, korlátozva van a hivatkozott körrendeletben megállapított mértékben és módon. Ehhez képest a fent jelzett közös zárlati területről s külön zárlati területre, valamint a szabad területre szarvasmarhát csakis azonnali levágásra kizárólag vasuton s közvetlenül valamely belföldi vágóhidra esetről-esetre kieszközölendő külön engedély mellett szabad kivinni.

Ez engedélyt az illetékes elsőfoku hatóság adja s erről, ugyszintén a szállítmány elindításának idejéről táviratilag értesíti a rendeltetési helynek elsőfoku hatóságát, a mely a haladéktalan levágatást szigoruan ellenőrzi.

Ellenben a most alakított külön zárlatba tartozó négy törvényhatóság területén belül az egymásközi szarvasmarha forgalom — a helyi zárlatokon kívül — szabad oly módon, hogy az egymással közvetlenül határos Selmecz-Bélabánya város s Hont és Nógrád vármegyékben egymásközi a lábön áthajtás is meg van engedve; ellenben az imént említett három törvényhatóság és Sáros vármegye egymásközi szarvasmarha forgalma csakis vasuton és pedig a közbeeső közös zárlati területen át ki- vagy átrakás nélkül történhetik. Felhivom a törvényhatóságokat, hogy ezen rendelkezésemet mielőbb tegyék közhírré megfelelő és legkiterjedtebb módon s oly figyelmeztetéssel, hogy a zárlatszégés vagy a haladéktalan levágatásra közvetlenül vágóhidra vasuton való szállításra nyert engedéllyel elkövetett bármely visszaélés, az illető szarvasmarháknak becslés után, de kártalanítás nélkül azonnal foganatosítandó, levágatás s ezenfelül a zárlatszégőknek és a mondott engedéllyel visszaélőknek — az 1888. évi VII. t.-cz. 154. §-a h) pontja szerint minősülő és büntetendő — kihágás miatti szigorú megbüntetését vonja maga után. Azon marhalevel kezelők pedig, a kik a marhaleveleknek ezen rendelkezésembe ütköző és illetve nem szabatos irányításával a zárlatszégést vagy a jelzett visszaélést előmozdítják, nemcsak szigorú büntetés alá esnek, hanem az illető felek által bírói uton érvényesíthető anyagi felelősséggel is tartoznak.

A közönség egyuttal arra is figyelmeztetendő hogy a szabad területéről a közös zárlat vagy a külön zárlat területére, ugyszintén a külön zárlat területéről a közös zárlat területére vitt szarvasmarháknak a szabad területre és illetve a külön zárlat területére való visszavitele csakis azonnali levágás céljából s kizárólag vasuton közvetlenül valamely közvágóhidra s a jelzett engedéllyel eszközölhető.

Amennyiben ilyen szarvasmarha szabad forgalomba vagy pedig lábön szállíttassék vissza és azonnal feltartóztatandó s szintén becslés után, de kártalanítás nélkül levágandó, az állatbirtokos pedig zárlatszégés miatt szigoruan megbüntetendő.

Jelen rendeletem azonnal foganatosítandó.
Budapesten, 1893. évi november hó 23-án.

Bethlen, s. k.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1893. évi augusztus hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,10	1,55	10,—
Szolnok	11,14	4,02	1,37
B.-Csaba	2,18	5,57	4,37
Kétegyháza	2,49	6,15	5,34
Lökösháza	3,07	—	6,00
Kurtics	3,23	6,39	6,23
Sofronya	3,35	—	6,38
ARAD érkezik	8,50	6,57	6,55

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,25	8,20	9,45
Sofronya	11,41	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lökösháza	12,09	8,49	10,35
Kétegyháza	12,32	9,03	11,—
Csaba	1,23	9,25	11,45
Szolnok	4,20	11,46	3,00
BUDAPEST érkezik	7,25	1,50	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,25	6,35	4,30	—
Glogovász	2,43	6,45	4,42	—
Gyórok	3,20	7,08	5,03	—
Paulis	3,40	7,19	5,14	—
Radna-Lippa	4,00	7,37	5,32	—
Konop	—	8,00	5,56	—
Berzova	—	8,15	6,12	—
Tótvár	—	8,38	6,43	—
Soborsin	—	8,56	7,01	—

Erdély felől.

	reggel	reggel	este
Soborsin indul	8,16	—	6,26
Tótvár	8,37	—	6,42
Berzova	9,08	—	7,07
Konop	9,24	—	7,24
Radna-Lippa	9,58	5,37	7,56
Paulis	10,12	5,55	8,08
Gyórok	10,25	6,15	8,20
Glogovász	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	este
ARAD indul	5,18	4,35
Sofronya	5,31	4,57
Kurtics	5,44	5,17
Lökösháza	6,00	5,41
Kétegyháza	6,18	6,20
Kigyós	6,31	6,43
Csaba	6,44	7,00
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	reggel
NAGYVÁRAD indul	4,29	—
Cs.-b.	7,10	7,09
Kigyós	7,24	7,44
Kétegyháza	7,20	7,47
Lökösháza	7,59	8,14
Kurtics	8,17	8,38
Sofronya	8,30	8,58
ARAD érkezik	8,45	9,10

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	este
ARAD indul	8,25	11,30	6,58
Uj-Arad	6,43	11,54	6,09
Németságh	7,05	12,19	6,27
Vinga	7,32	12,47	6,46
Orezipfalva	7,48	1,04	6,58
Merczipfalva	8,03	1,20	7,09
Szt.-András	8,19	1,38	7,21
TEMESVÁR érkezik	8,42	2,04	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,00	1,11	8,15
Szt.-András	8,20	1,39	8,45
Merczipfalva	8,34	1,57	9,05
Orezipfalva	8,45	2,16	9,21
Vinga	9,02	2,41	9,46
Németságh	9,17	2,58	10,07
Uj-Arad	9,34	3,31	10,39
ARAD érkezik	9,44	3,45	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. u.	d. e.	este
UJ-SZT-ANNA indul	3,50	7,50	6,30
Simánd	4,16	8,22	7,01
Kisjenő-Erdőhegy	4,48	9,10	7,40
Székudvar	5,02	9,29	7,56
Sikló	5,15	9,44	8,11
Ottlaka	5,26	9,58	8,35
Elek	5,33	10,15	8,40
KÉTEGYHÁZA érkezik	5,52	10,30	8,55

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	d. e.	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	8,45	5,20	3,05
Elek	8,57	5,32	3,25
Ottlaka	9,08	5,41	3,37
Sikló	9,17	5,51	3,50
Székudvar	9,28	6,02	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	9,45	6,18	4,39
Simánd	10,07	6,42	5,10
UJ-SZT-ANNA érkezik	10,30	7,05	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	délután	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	10,37	8,35
Kamarásmaj.	7,14	10,47	8,47
Nesze	7,20	10,54	8,57
Kovács háza	7,31	11,10	9,15
Bánhegyes	7,46	11,31	9,38
M.-Bodzás	8,02	11,51	10,00
Bánkut	8,09	12,02	10,14
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,25	12,30	10,35

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	este	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	6,30	3,00	5,15
Bánkut	6,49	3,22	5,36
Megyes-Bodzás	7,02	3,40	5,49
Bánhegyes	7,20	4,02	6,06
Kovács háza	7,39	4,25	6,23
Nesze	7,51	4,39	6,34
Kamarás-maj.	7,59	4,48	6,42
MEZŐHEGYES érkezik	8,10	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,25
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,54
Pécska	5,43	9,36	5,20
Battonya	6,12	10,01	5,56
Tompa	6,24	10,11	6,09
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,55
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,22
Nagylak	7,39	11,15	7,44
Apátfalva	8,01	11,35	8,10
Makó	8,26	11,56	8,44
Kis-Zombor	8,33	12,12	9,01
SZEGED érkezik	9,33	1,00	9,57

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,42	6,00	3,00
Kis-Zombor	3,32	6,46	4,08
Makó	3,55	7,05	4,50
Apátfalva	4,14	7,24	5,16
Nagylak	4,34	7,45	5,42
Csanád-Palota	4,48	8,00	6,02
Mezőhegyes	5,20	8,28	7,00
Tompa	5,44	8,50	7,27
Battonya	5,58	9,02	7,42
Pécska	6,24	9,28	8,10
Szt.-Tamás	6,40	9,39	8,24
ARAD érkezik	7,05	10,00	8,50

Arad—Gurahoncz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,30	5,15	3,00
Ötvenes	6,48	5,34	3,19
Zimánd-Ujfalu	6,55	5,41	3,26
Uj-Szt-Anna	7,22	6,07	3,48
Világos	7,46	6,31	—
Muszka-Magyarád	7,58	6,38	—
Pankota	8,04	6,48	—
Apatelek	8,37	7,21	—
Borosjenő	8,48	7,32	—
Bokszeg-Beél	0,12	7,56	—
Borossebes-Buttyin	9,44	8,26	—
Almás-Alcisill	10,13	8,55	—
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,12	—

Gurahoncz—Arad.

	reggel	d. u.	d. e.
GURAHONCZ indul	4,15	3,00	—
Almás-Alcisill	4,32	3,17	—
Borossebes-Buttyin	5,02	3,47	—
Bokszeg-Beél	5,31	4,16	—
Borosjenő	5,56	4,51	—
Apatelek	6,06	4,51	—
Pankota	6,45	5,29	—
Muszka-Magyarád	6,51	5,35	—
Világos	6,58	5,42	—
Uj-Szt-Anna	7,24	6,08	10,32
Zimánd-Ujfalu	7,44	6,30	10,53
Ötvenes	7,50	6,35	10,58
ARAD érkezik	8,08	6,52	11,15

Borosjenő—CsERMő.

	délután	este
Borosjenő indul	9,00	7,40
CsERMő érkezik	10,00	8,40

CsERMő—Borosjenő.

	reggel	délután
CsERMő indul	4,50	3,30
Borosjenő érkezik	5,50	4,30

SZABOTT ÁRAK!

SZABOTT ÁRAK!

NEUMANN M.

14 1-4
 férfi-, fiu- és gyermekruha nagy raktára

Arad, Andrassy-tér 9. (volt Casino-épület.)

Férfi-öltönyök jó gyapjuszövetekből

az őszi és téli idényre 12.50—15.50 frttig
 férfi-öltöny finom gyapjuszövet, kamgarn és cheviot 18.——32.—
 fiu-öltönyök finom kivitelben, jól munkálva 9.——17.—
 gyermek kostümei 4.——18.—

Legnagyobb választék férfi és fiu kabátokban, mentsikov, mikadó, szövet és szörme béiéssel, valamint férfi és fiu nadrágok 3.50—12 forintig, hálókötösök, utazó-bundák és köpenyek kizárólag legjobb minőségben.

Kizárólagos női Confectio-raktár.

14 1-4

Legnagyobb választék

minden e szakmába vágó cikkekben
 lehető jutányos árak mellett.

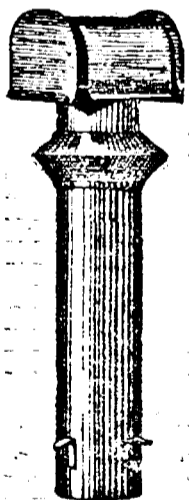
STERN M. A.

Arad, Andrassy-tér 9. sz.

Mértékutáni rendelvények pontosan eszközöltetnek.

Alapítattott 1875-ben.

Alapítattott 1875-ben.

PANKER VIKTOR

épület és műlakatos

ARADON. Akác-utca I. sz. és javítóműhely
 Szabadságtér 10. sz.

Van szerenésém a n. é. közönségnek

épület- és műlakatos műhelyemet

ugy jó és jutányos munka mint pontos és gyors
 Kiszolgálást tekintetében különösen ajánlan.

Elvállalok minden szakmabeli munkát, nevezetesen: ablak és ajtó vasalásokat, takaréktűzhelyek, sűrű és folyosókorlátok készítését, melyekről a legújabb minták szerint, természetes nagyságu rajzokkal is szolgálok; továbbá vasajtókat és ablakokat, hullámpedőnyöket, portálc vasalásokat ponyvagépezettel együtt. Javítások és tatarozások pontosan, gyorsan és a legjutányosabban fogantatottak. Különösen figyelembe ajánlom azon előnyt, melyet vasablakok készítésénél nyújthatok azáltal, hogy a felemelt vasárak mellett is képes vagyok ezeket kilogrammonként 27%,-kréért készíteni. Végeretül meg-

jegyzem, hogy minden nagyobb megrendelésnél ár-
 engedménnyel is szolgálok, és vasszárító ke-

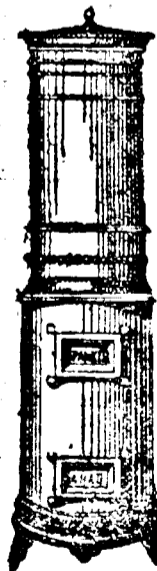
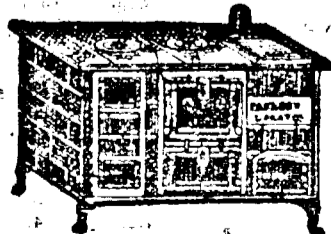
sarokat — nedves épületek kiszá-
 ritásához naponkénti 25 KR.
 díjért rendelkezésre bocsájtok.

A nagyérdemű közönség becses
 pártfogását és minél számosabb meg-
 rendelését kérve, maradtam kiváló
 tisztelettel

Panker Victor

épület és műlakatos.

Akác-utca I. szám.

7 | 894.

17 3-3

Tejszállítás.

Az alulírott igazgatóság 2 és 4 literes
 ólomzárolt edényekben naponta friss tejet
 szándékozik Aradra a vevők házához szállítani.

Előjegyzések tehetők **Bodrogi János**
 rémesternél (lakik Aradon a Radnai-uton levő
 rétmesteri lakházban), akinél a fizetési feltéte-
 lek is megtudhatók.

Mezőhegyes, 1894. évi január 2-án.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesb.rtok
 igazgatósága.

Pécskai járás főszolgabiróságtól.

52 | 894. sz.

26 1-3

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésbe jött kis-peregi
 jegyzői állásnak választás utján leendő
 betöltésére határidőül **f. évi január hó**
14-ikének délelőtti 10. órája a kis-
 peregi község-házánál kitézetik.

Felhivatnak a pályázni óhajtók, hogy föl-
 szerelt kérvényeiket legkésőbb f. évi január, hó
 13-ának délutáni 6 órájáig alólirotthoz czimezve
 bemutassák.

Kelt Pécska, 1894. január 4-én.

Vásárhelyi,
 főszolgabiró.